

Rozšíření Via ferraty Vodní brána

Hodnocení vlivů záměru
na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

Mgr. Eva Volfová
autorizovaná osoba pro hodnocení dle §45i zákona č. 114/1992 Sb.
Srpen 2018

Předmět hodnocení:	Rozšíření Via ferrata Vodní brána
Zadavatel:	Martin Marek V Zahradách 250/25 460 10 Liberec
Zpracovala:	Mgr. Eva Volfová Nebílovy 37, 332 04 Nebílovy T: 605 702 744 E: volfova@ametyst21.cz
Konzultace:	Ing. Vladimír Janeček, Ph.D. Mgr. Martin Pudil (Severočeské muzeum) RNDr. Alena Vydrová AOPK ČR

V Nebílovech dne 3. září 2018

.....
podpis
Eva Volfová

Obsah

1 Úvod.....	4
2 Stručný popis záměru.....	5
2.1 Základní údaje.....	5
3 Evropsky významné lokality a ptačí oblasti.....	8
3.1 Identifikace dotčených lokalit.....	8
3.2 Popis dotčené EVL se zaměřením na Vodní bránu.....	9
3.3 Dotčené předměty ochrany.....	13
3.4 Výskyt biotopů.....	14
3.5 Popis dotčených předmětů ochrany.....	17
4 Vyhodnocení vlivů záměru na dotčenou EVL.....	20
4.1 Zhodnocení úplnosti podkladů pro posouzení.....	20
4.2 Vyhodnocení významnosti vlivů na dotčené předměty ochrany.....	20
4.3 Vyhodnocení možných kumulativních vlivů.....	23
4.4 Vyhodnocení vlivů na celistvost lokality.....	23
5 Závěr.....	24
6 Seznam literatury.....	25
7 Použité zkratky.....	25

1 Úvod

Cílem tohoto hodnocení je zjistit, zda má záměr „Rozšíření Via ferraty Vodní brána“ významně negativní vliv na předměty ochrany a celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí. Dne 16.8.2017 bylo Krajským úřadem Libereckého kraje vydáno stanovisko č.j. KULK 51245/2017 k tomuto záměru, které konstatuje, že záměr může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. V odůvodnění stanovisko uvádí, že je záměr situován do EVL Údolí Jizery a Kamenice na území přírodní rezervace Údolí Jizery. Záměr bezprostředně zasahuje do skalních výchozů.

Toto posouzení je zpracováno na objednávku zadavatele, jímž je pan Martin Marek se sídlem v Liberci.

Předložený dokument se řídí pokyny pro zpracování posouzení dle ustanovení §45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (metodický pokyn MŽP – Anonymus, 2007).

2 Stručný popis záměru

2.1 Základní údaje

Název záměru: Rozšíření Via ferraty Vodní brána

Umístění: Liberecký kraj

Obec: Semily

Popis záměru

Jedná se o rozšíření via ferraty na lokalitě Vodní brána v Bítouchově nedaleko Semil – viz obr. 1. V současné době zde fungují dvě trasy, předložený záměr navrhuje doplnit třetí – viz obr. 2. Horolezecká činnost je v území (včetně Vodní brány) provozována na základě rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje č.j. KULK/68906/2013 ze dne 6. prosince 2013, které je platné do roku 2018.

Obr. 1 Orientační mapka území (EVL fialově, záměr vyznačen modrou šipkou)

Obr. 2 Zákres ferraty na fotografii území

Technický popis:

Záměr spočívá v natažení lan, která budou jištěna kotvami. Pro jištění budou využity dvě velikosti kotev. Oka a tzv. kované kotvy vyrobené z ocelové roxorové tyčoviny průměru 20 mm budou použity na místech s vyššími nároky na pevnost a životnost kotvení. Na místech, která nevyžadují robustní kotvení (např. v místech, kde lano mění směr nebo hrozí, že by se dotýkalo skály nebo o nic dřelo), budou použity kotvy průměru 16 mm. Všechna kotvení budou odpovídat současným bezpečnostním standardům a budou opatřena úpravou žárovým zinkováním vrstvou, která zaručuje bezúdržbovou životnost na min. 50 let.

Počet kotev: 65 kusů o průměru 20 mm + 35 kusů pomocných kotev (průměr 16 mm)

Kotvy budou osazené v dírách hlubokých 160 resp. 120 mm a zalepené lepidlem Fischer v300.

Kotvy budou podle charakteru terénu vyčnívat ze skály 5- 15 cm. Lano bude ke kotvám přišroubováno pomocí lanových svorek. Provedení jištění bude totožné jako na obou stávajících trasách (modré i červené).

Na trase budou umístěny tři můstky:

První můstek bude hned dole nad řekou ze dvou lan délky 5,5 m.

Druhý můstek bude zhruba v poslední třetině trasy, bude vytvořen také ze dvou lan délky 7,5 m.

Třetí můstek bude mezi vrcholkem Vodní brána a Vyhlídka, tzv. Barmská lávka – tři prameny lana – po jednom se jde a dva postranní slouží k držení a jištění, bude dlouhý 15 m.

Kácení: dva smrky průměr do 150 mm ve výšce 120 cm od země + tři břízy do 120 mm ve výšce 120 cm od země.

Délka ferraty (včetně můstků): 180 m (můstky 28 m)

Převýšení ferraty: 90 m

Vzhledem k ochraně vřesoviště na vrcholu Vyhlídky bude trasa vedena níže pod vřesovištěm a plotem zamezen vstup v místech, kde je přístupné. Mělo by tak dojít k omezení sešlapu, ke kterému dochází v současné době. Bude zde umístěn informační panel o evropsky významné lokalitě Údolí Jizery a Kamenice.

3 Evropsky významné lokality a ptačí oblasti

Ptačí oblasti se vyhláší na základě směrnice o ptácích. Vyhláší se pro druhy ptáků, uvedené v Příloze I směrnice o ptácích. Tyto druhy musí být předmětem zvláštních opatření, týkajících se ochrany jejich stanovišť, s cílem zajistit přežití těchto druhů a rozmnožování v jejich areálu rozšíření. Ptačí oblasti jsou v ČR novou kategorií chráněného území a jsou zřizovány nařízením vlády. Celkem bylo na území ČR vyhlášeno 41 ptačích oblastí.

Při posuzování vlivů záměru a koncepcí je nutno zvažovat též PO a EVL vymezené na území všech států Evropské unie.

Evropsky významné lokality (EVL) se vyhláší na základě směrnice o stanovištích a v ČR požívají smluvní ochranu nebo jsou chráněny jako zvláště chráněná území. EVL se vyhláší pro typy přírodních stanovišť v zájmu Společenství a pro druhy živočichů a rostlin v zájmu Společenství, jejichž ochrana vyžaduje vyhlášení zvláštních oblastí ochrany.

EVL jsou obsaženy v tzv. národním seznamu evropsky významných lokalit podle Nařízení vlády 371/2009 (změny nařízením vlády 318/2013, 73/2016 a 207/2016 Sb.), obsahuje celkem 112 lokalit.

3.1 Identifikace dotčených lokalit

Pro hodnocení dle §45i zákona jsou evropsky významné lokality a ptačí oblasti vyhodnoceny jako dotčené, pokud:

- jsou v přímém územním střetu se záměrem (zábor půdy, kácení dřevin),
- jsou ovlivněny v souvislosti s výstupy – složkové přenosy (ovzduší, voda, hluk),
- jsou ovlivněny v souvislosti se stavbou (rušení).

Na obr. 3 je zobrazeno umístění záměru v EVL Údolí Jizery a Kamenice. Tato lokalita byla identifikována jako dotčená.

Záměr má lokální vlivy, nedojde k dotčení žádných dalších lokalit Natura 2000.

3.2 Popis dotčené EVL se zaměřením na Vodní bránu

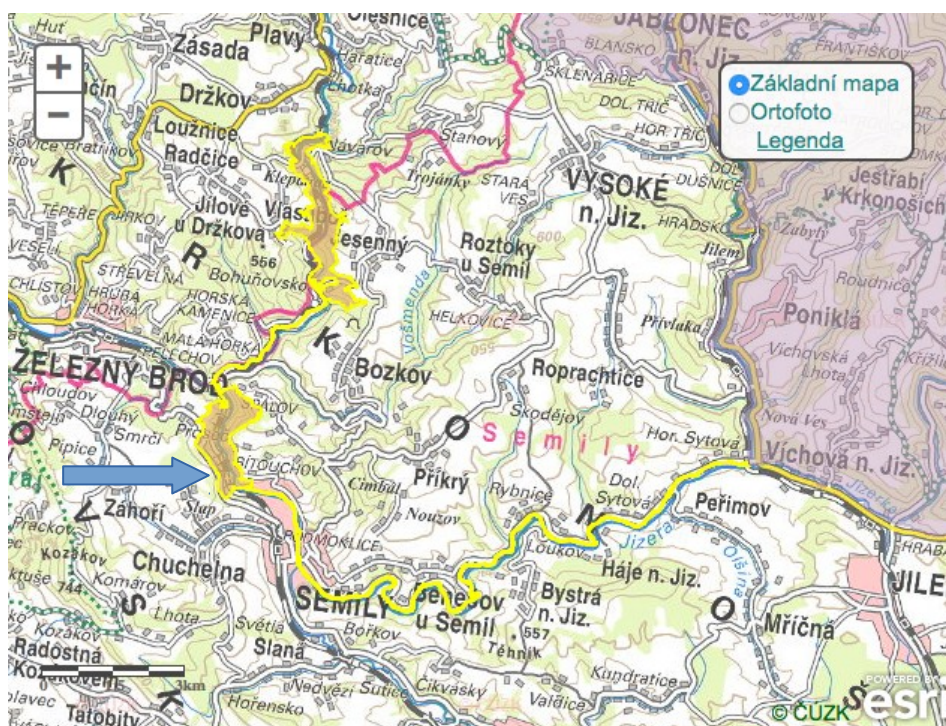
Evropsky významná lokalita Údolí Jizery a Kamenice

Kód: CZ0514672

Rozloha: 431,4713 ha

Lokalitu tvoří dvě podhorské řeky Jizera a Kamenice. Do EVL je zahrnut tok Jizery od soutoku s Kamenicí v Podspálově ř. km 101,1 po soutok s Jizerkou v Horní Sytové ř. km 121,7 a tok Kamenice od soutoku s Jizerou až za soutok Kamenice s tokem Zlatník na ř. km 8,3. EVL zahrnuje kromě toků i obě údolí s terestrickými biotopy na okolních svazích.

Součástí EVL je přírodní rezervace Údolí Jizery včetně jejího ochranného pásma.

Obr. 3 Evropsky významná lokalita Údolí Jizery a Kamenice (modrá šipka vyznačuje záměr)

Geologie: Slabě přeměněné staropaleozoické horniny železnobrodského a krkonoško-jizerského krystalinika, z velké části zakryté sedimentárními a vulkanickými horninami podkrušnohorské permokarbonské pánve.

Údolí Jizery pod Bítouchovem protíná menší masiv drčené albitické žuly a vytváří v něm soutěsku se skalními stěnami a pilíři až 40 m vysokými.

Těleso bítouchovské žuly intrudovalo do vrásněných diabasových hornin. Na puklinách horniny najdeme růžovošedé krystaly albitu, destičkovité krystaly šedo zeleného chloritu, stříbřitého sericitu a klence bílého až šedého kalcitu. Pokračování tělesa albitické žuly je překryto směrem k východu permokarbonskými usazeninami a přes řeku čedičovými proudy Kozákova (Gába a kol. 2002).

Geomorfologie: Území se nachází v Krkonošském podhůří - podcelek Železnobrodská vrchovina, okrsek Bozkovská vrchovina. Kontaktně na JV podcelek Podkrkonošská pahorkatina s okrskem Lomnická vrchovina, Vysocká vrchovina; na JZ celek Ještědsko-kozákovský hřbet, podcelek Kozákovský hřbet, okrsek Komárovský hřbet.

Reliéf: Členitá pahorkatina až členitá vrchovina v rozlehlé podhorské sníženině. Pestrý strukturně denudační reliéf.

Údolí Jizery je hluboké s příkrými, často skalnatými svahy, s relativní výškou průměrně 150 metrů. Nejvyšší bod území je vrch Medenec (544 m n. m.). Údolí má místy charakter soutěsky, jejíž profil byl na nejužším místě v minulosti uměle rozšířen (jez s převedením vody do vodní elektrárny). V kaňonu Jizery jsou četné skalní výchozy, některé jsou upravené jako vyhlídky. Území je přístupné po turistické stezce se speciálními úpravami (ocelové můstky, tunely ve skalách, žebříky, kramle). Levým úbočím je vedena železniční trať v několika tunelech, z části otevřených do údolí (galerie). Nadmořská výška lokality v rozpětí 286 až 543 metrů.

Pedologie: Půdní pokryv představují modální a pseudoglejové kambizemě, lokálně modální a suťové rankery. Údolí Jizery - kambizem dystrická (lokálně až eutrická), ranker, litozem. Úživnost a skeletovitost půd kolísá podle matečné horniny a polohy v reliéfu.

Krajinná charakteristika: Souvisle zalesněná hluboká údolí s divočícím vodním tokem, v oblasti rozšíření lokality prakticky bez zástavby a bez viditelných komunikací (železniční trať je z velké části vedena v tunelech). Jedná se o proudné toky se silným zastoupením kamenitého substrátu s poměrně zachovalým původním kamenitým korytem, místy se skalními stupni. Skalní výchozy v úbočích dosahují impozantních rozměrů a spadají až k vodě. Lesy vykazují víceméně přirozený charakter, kulturní porosty pouze místy. V severní části území se nachází zřícenina hradu Návarov.

Biota: V údolí Jizery jsou zastoupeny lesy i enklávy přirozeného bezlesí uvnitř lesního komplexu. Převládají acidofilní bučiny (L5.4) as. *Luzulo-Fagetum* s doprovodem květnatých bučin (L5.1) as. *Dentario enneaphylli-Fagetum* a suťových lesů (L4) as. *Mercuriali-Fraxinetum*, *Aceri-Carpinetum*, okrajově vystupují dubohabřiny (L3.1) as. *Melampyro nemorosi-Carpinetum*. Ve stromovém patře vedle buku lesního (*Fagus sylvatica*) vystupuje javor klen (*Acer pseudoplatanus*) a jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), vtroušeně i jedle bělokorá (*Abies alba*). Místně jsou vyvinuty zajímavé přechody květnatých bučin, resp. suťových lesů k údolním jasanovo-olšovým luhům (L2.2A) as. *Carici remotae-Fraxinetum*. Potoční olšiny as. *Arunco sylvestris-Alnetum glutinosae* jsou zastoupeny jen sporadicky. Část lesů má kulturní charakter s dominantním smrkem ztepilým (*Picea abies*), menší měrou jsou přítomna paseková společenstva. Lesní biotopy jsou místy velmi zachovalé, až pralesovitého vzhledu. Pozoruhodná je škála nelesních biotopů na skalních výchozech a jejich rozpadech. Převládá štěrbinová vegetace silikátových skal a drolin (S1.2) (fytocenologicky místy inklinující spíše k vegetaci karbonátových skal), dále přistupují vysokostébelné trávníky skalních terás (S1.3), menší měrou vysokobylinná vegetace zazemněných drolin (S1.4), křoviny skal a drolin s rybízem alpským (*Ribes alpinum*) (S1.5) a brusnicová vegetace skal a drolin (T8.3). Další bezlesí představuje přirozený tok Jizery (bez makrofyt), se štěrkovými náplavy bez vegetace (M4.1), místy s porosty třtiny pobřežní (*Calamagrostis pseudophragmites*) (M4.3) a s devěsilovými lemy (M5) as. *Petasitetum hybridi*. Po obvodu lesního komplexu vystupují kulturní a polopřirozené mezofilní ovsíkové louky (T1.1), podružně lesní lemy (*Trifolion medii*) a vlhká tužebníková lada (T1.6).

Údolí Jizery a Kamenice je floristicky bohaté území zastoupené jak téměř termofytickými, tak i submontánními druhy. Malé plošky bezlesí hrají v této zalesněné krajině významnou roli, hostí vzácné druhy kapradin, především sleziník zelený (*Asplenium viride*) a kapradinu laločnatou (*Polystichum aculeatum*), významný je výskyt sleziníku hadcového (*Asplenium cuneifolium*). Submontánní druhy obecnějšího rozšíření tu představují výskyty zimolezu černého (*Lonicera nigra*) na navarovském hradním valu a čarovníku alpského (*Circaea alpina*) na prameništích na dně údolí.

Mezi nejvzácnější a nejohroženější patří v údolí Jizery u Bítouchova ve skalní soutěsce rostoucí neoendemit lomikámen trsnatý vlnatý (*Saxifraga rosacea* subsp. *steinmannii*).

Závažným negativním jevem na území EVL je invaze druhů netýkavky žláznaté (*Impatiens glandulifera*) a křídlatky japonské (*Reynoutria japonica*). Tyto invazní druhy jsou velmi vitální, rozšiřují se na úkor původních druhů, mění celá společenstva a potlačují přirozenou biologickou rozmanitost.

Kvalita a význam: Nejcennějším fenoménem jsou ovšem různorodé skalní biotopy s poměrně rozsáhlými plochami primárního bezlesí, se značnou diverzitou fytoocenóz.

Ohrožení:

Údolí Jizery je díky své nepřístupnosti poměrně málo zasaženo antropogenními vlivy. Nejzávažnější jsou dopady lesního hospodaření (vysoký podíl smrku v části lesních porostů) a zásahy do vodního prostředí (nevhodné protipovodňové zásahy do koryta, existence příčných stupňů, nedodržování minimálních zůstatkových průtoků u malých vodních elektráren a komunální i průmyslové znečištění vody). Další vlivy i potenciální ohrožení (turistika, železnice) nejsou příliš významné.

Převzato a upraveno dle www.natura2000.cz.

Tab. 1 Předměty ochrany EVL Údolí Jizery a Kamenice

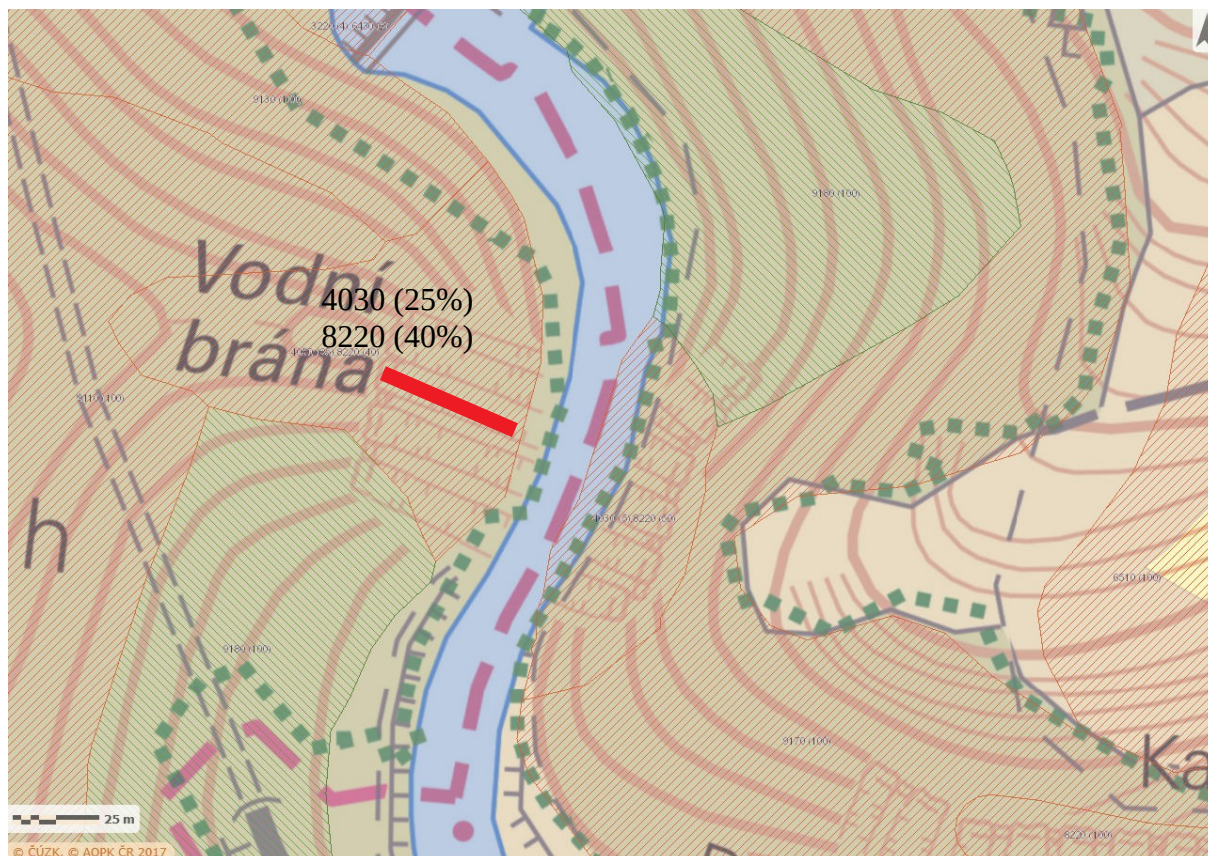
	Typ přírodního stanoviště	Rozloha (ha)
3220	Alpínské řeky a bylinná vegetace podél jejich břehů	1,0944
3260	Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i>	5,3289
4030	Evropská suchá vřesoviště	1,1268
6430	Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně	1,0888
8220	Chasmofytická vegetace silikátových svahů	21,3483
9180	Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklích	63,0832
Druh		
Vranka obecná <i>Cottus gobio</i>		

*označeny prioritní předměty ochrany

Záměr se nachází v EVL Údolí Jizery a Kamenice.

3.3 Dotčené předměty ochrany

Pro zjištění aktuálního stavu území dotčeného posuzovanou koncepcí a přítomnosti předmětů ochrany byl proveden terénní průzkum lokality v června 2018. Byl využit podrobný botanický průzkum z roku 2012 a vrstva mapování biotopů (AOPK ČR, 2018).

Obr. 4 Vrstva mapování biotopů v dotčené lokalitě (záměr vyznačen červeně)

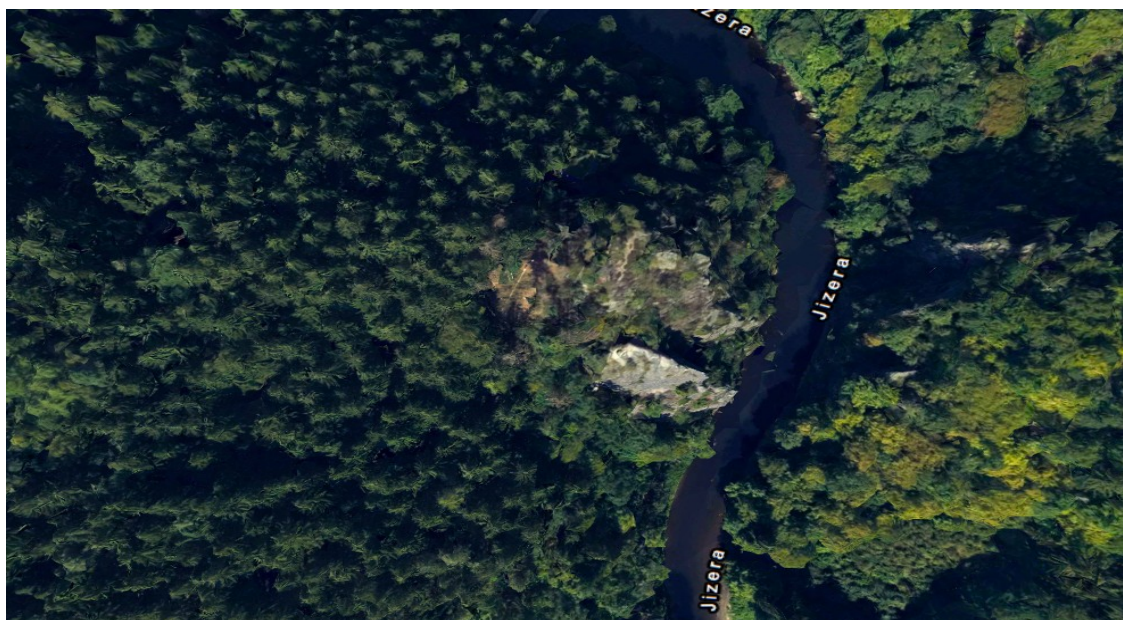
Podle vrstvy mapování biotopů se v místě záměru vyskytují typy přírodních stanovišť 4030 a 8220, což bylo ověřeno v terénu. Tyto typy přírodních stanovišť jsou identifikovány jako dotčené. Další typy přírodních stanovišť se v místě záměru nenacházejí, nedojde k jejich dotčení, a to ani nepřímo – záměr má na typy stanovišť pouze lokální vlivy (kotvení lan, sešlap). Hlavním vlivem v souvislosti se záměrem je rušení při provozu ferraty, ke kterému dochází i v současné době, avšak s rozšířením se může dále zvýšit. V EVL se nevyskytují předměty ochrany, které by byly citlivé k rušení.

Vranka obecná žije ve vodním prostředí řeky Jizery, to však nebude záměrem nijak ovlivněno. Nedochází ke vstupu do vody ani jiným vlivům.

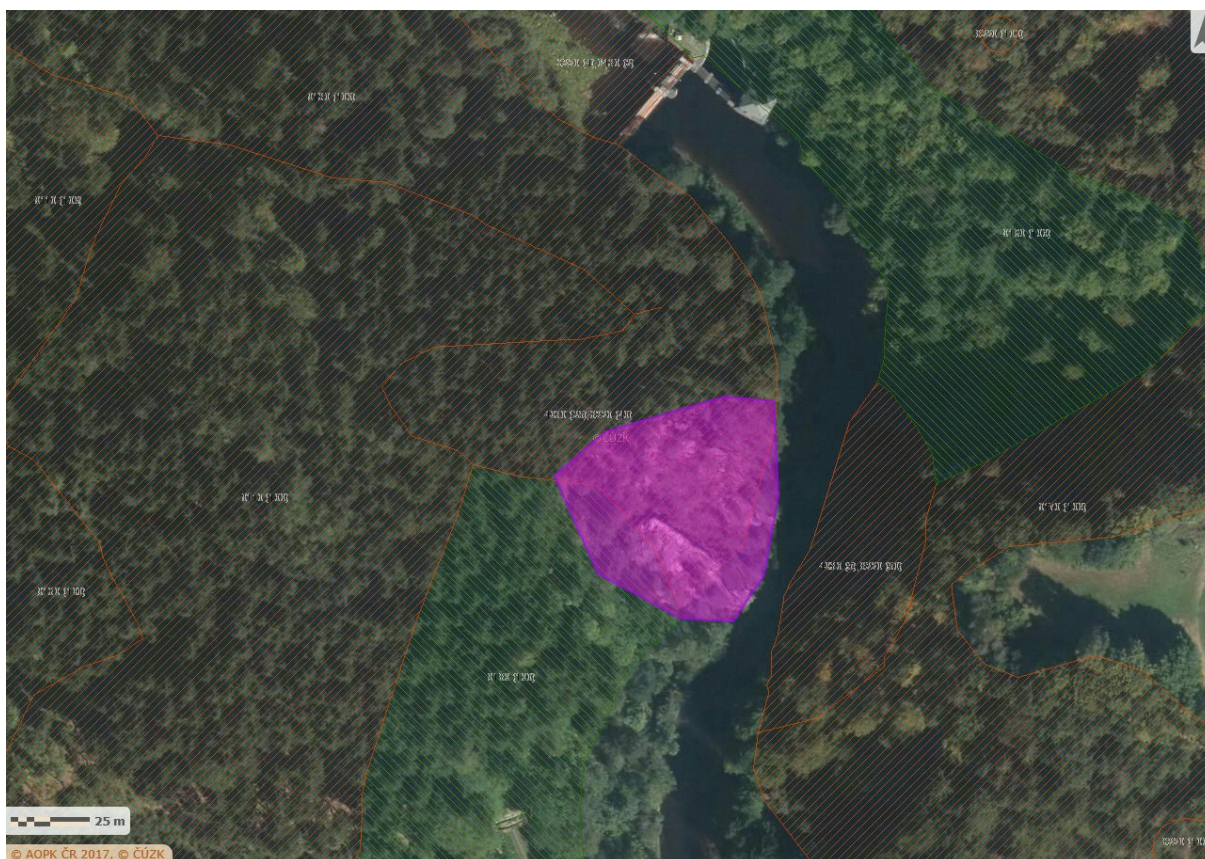
Pozn. K druhům, které by mohly být vyrušovány provozem horolezců (ale není předmětem ochrany) patří sokol stěhovavý. V lokalitě u Vodní brány nehnízdí, nemá zde vhodné skalní římsy.

3.4 Výskyt biotopů

Dle vrstvy mapování biotopů je v dotčeném místě mapován segment s mozaikou biotopů: L7.1 (30%), S1.2 (40%), S1.3 (5%), T8.3 (25%). Datum mapování je 1.9.2001. Rozloha biotopu je 0,6813 ha. Jedná se sice o skalní stěnu, takže skutečná rozloha je vyšší než v kolmém průmětu na mapě, avšak pro porovnání s celkovým výskytem můžeme toto číslo použít, jelikož je zatíženo stejnou chybou. Převážnou část plochy tvoří skalní stěna, avšak v segmentu jsou také poměrně výrazně zastoupeny stromy (řazeny k biotopu L7.1). Skalní terásy jsou zastoupeny jen maloplošně, stejně tak vřesoviště, které se vyskytuje na vrcholku severní skály. V červnu 2018 proběhlo ověření výskytu biotopů, všechny byly vyhodnoceny jako přítomné, jen jejich poměr a rozloha segmentu byly zhodnoceny odlišně. Proběhla aktualizace zákresu segmentu z roku 2001 (viz obr. 6), kdy nebylo mapováno do leteckých snímků. V západní části segmentu se skalní biotopy ani doubrava již nevyskytují, převažují zde smrky (viz obr. 5 a 6). Navazující segment je mapován jako acidofilní bučina, případně by mohla být příměs smrku součástí tohoto segmentu. Změna pokryvnosti je drobná a je dána spíše jiným zákresem.

Obr. 5 Panoramatický snímek lokality, www.mapy.cz

Obr. 6 Aktualizovaný zakres dotčeného segmentu nad leteckým snímkem

Nad leteckým snímkem byl zakreslen segment s výskytem skal.

Rozloha aktuálně zakresleného segmentu je přibližně 0,4 ha. Aktuální procentuální zastoupení na této rozloze bylo přibližně odhadnuto takto:

L7.1 Suché acidofilní doubravy (není typ přírodního stanoviště ani předmět ochrany): 50%, 0,2 ha

S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin (typ přírodního stanoviště 8220, předmět ochrany): 35%, 0,14 ha

S1.3 Vysokostébelné trávničky skalních terásek (není typ přírodního stanoviště ani předmět ochrany): 5%, 0,02 ha

T8.3 Brusnicová vegetace skal a drolin (typ přírodního stanoviště 4030, předmět ochrany): 10%, 0,04 ha

Dle botanického průzkumu lokality i vlastního terénní průzkumu je vegetaci možné popsat jako druhově mimořádně chudou, což souvisí s chudým minerálním substrátem.

Na **vřesovišti** (T8.3) na Vyhlídce (severní vrchol) byly zjištěny tyto druhy:

Vědecký název	Český název
Stromové a keřové patro:	
<i>Betula pendula</i>	Bříza bělokorá
<i>Fagus sylvatica</i>	Buk lesní
<i>Frangula alnus</i>	Krušina olšová
<i>Quercus robur</i>	Dub letní
<i>Picea abies</i>	Smrk ztepilý
<i>Pinus sylvestris</i>	Borovice lesní
<i>Sambucus racemosa</i>	Bez červený
<i>Sorbus aucuparia</i>	Jeřáb ptačí
Bylinné patro:	
<i>Avenella flexuosa</i>	Metlička křivolaká
<i>Calluna vulgaris</i>	Vřes obecný
<i>Picea abies</i>	Smrk ztepilý
<i>Quercus robur</i>	Dub letní
<i>Rubus idaeus</i>	Ostružiník maliník
<i>Rumex acetosella</i>	Šťovík kyselý
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Brusnice borůvka

Pokryvnost vřesu v bylinném patře dosahuje až 80%, souvislý výskyt vřesoviště je cca 300 m² (Leugnerová, Janeček 2012). Dále se vřes vyskytuje na skalních teráskách.

Skalní vegetace se na skále pod Vyhlídkou vyskytuje v poměrně reprezentativní podobě na velmi chudém substrátu. Byly zde zjištěny tyto druhy:

Vědecký název	Český název
Stromové a keřové patro:	
<i>Betula pendula</i>	Bříza bělokorá
<i>Fagus sylvatica</i>	Buk lesní
<i>Frangula alnus</i>	Krušina olšová
<i>Quercus robur</i>	Dub letní
<i>Picea abies</i>	Smrk ztepilý
<i>Pinus sylvestris</i>	Borovice lesní
<i>Sorbus aucuparia</i>	Jeřáb ptačí
Bylinné patro:	
<i>Asplenium trichomanes</i>	Sleziník červený
<i>Avenella flexuosa</i>	Metlička křivolaká
<i>Calluna vulgaris</i>	Vřes obecný
<i>Calamagrostis arundinacea</i>	Třtina rákosovitá
<i>Dryopteris filix-mas</i>	Kaprad' samec
<i>Festuca ovina</i>	Kostřava ovčí
<i>Polypodium vulgare</i>	Osladič obecný
<i>Rubus idaeus</i>	Ostružiník maliník
<i>Rumex acetosella</i>	Šťovík kyselý
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Brusnice borůvka
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	Brusnice brusinka

Popis vegetace je součástí botanického průzkumu (Leugnerová, Janeček 2012), části týkající se skalních útvarů na levém břehu jsou uvedeny v příloze 1 tohoto hodnocení.

3.5 Popis dotčených předmětů ochrany

Typ přírodního stanoviště 4030

Název: Evropská suchá vřesoviště

Na lokalitě je typ stanoviště zastoupen biotopem T8.3 Brusnicová vegetace skal a drolin. Primárně se jedná o nelesní vegetaci na skalních hranách, teráskách strmých skal a drolinách minerálně chudších hornin. Zpravidla jde o přirozenou lemovou vegetaci na světlinách a

okrajích acidofilních doubrav, bučin nebo borů. Dominantní bývá brusnice borůvka (*Vaccinium myrtillus*), někdy také s brusnicí brusinkou (*V. vitis-idaea*) a vzácně i s medvědicí lékařskou (*Arctostaphylos uva-ursi*). Ohrožení může představovat sešlap v okolí turistických vyhlídkových bodů nebo horolezectví. Biotop nevyžaduje žádný management (Tomášková, Bursíková 2015).

Celkový výskyt v ČR: 253,56 ha (AOPK ČR 2017, www.biomonitoring.cz)

Výskyt v EVL Údolí Jizery a Kamenice: 1,1268 ha (Tomášková, Bursíková 2015)

Výskyt v lokalitě Vodní brána: cca 0,04 ha (dle vrstvy mapování biotopů, upravené po terénním průzkumu 2018), jedná se o reprezentativní výskyt.

Výskyt vřesovišť je udáván pouze z jižní části EVL, na skalách v prudkém kaňonu Jizery, jde o výsušná temena skal a skalní terásky.

Typ přírodního stanoviště 8220

Název: Chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů

Stanoviště 8220 je v EVL zastoupeno biotopem S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin, pro který je typická převaha kaprad'orostů, např. z rodu kaprad' (*Dryopteris*), sleziník (*Asplenium*), osladič (*Polypodium*) a četných mechorostů. Vegetace osidluje stinné i slunné skalní srázy a balvanové rozpady v údolích a skalních městech či droliny vulkanických kopců. Podkladem je nejčastěji žula, znělec, čedič, rula, granulit, hadec, pískovec, bulžník nebo slepenec. Biotop je citlivý vůči umělým zásahům, ale většina porostů není ohrožená, protože je mimo dosah přímých vlivů člověka.

Podle potřeby světlomilná společenstva asanujeme vyřezáním stínících dřevin. V případě ohrožení je nutno regulovat horolezectví nebo turistiku (Tomášková, Bursíková 2015).

Celkový výskyt v ČR: 6 694,30 ha (AOPK ČR 2017, www.biomonitoring.cz)

Výskyt v EVL Údolí Jizery a Kamenice: 21,3483 ha (Tomášková, Bursíková 2015)

Výskyt v lokalitě Vodní brána: cca 0,14 ha (dle vrstvy mapování biotopů, upravené po terénním průzkumu 2018), jedná se o reprezentativní výskyt.

Zvláštní pozornost byla zaměřena na výskyt endemického druhu lomikamene trsnatého vlnatého (*Saxifraga rosacea* subsp. *steinmannii*) – druh typu přírodního stanoviště 8220. Bylo zjištěno několik růžic, avšak pouze na pravém břehu Jizery u lávky, v roce 2012 i v roce 2018 při terénním průzkumu. Ferraty se nacházejí na levém břehu, k ohrožení lomikamene nedojde. V dolní části skály nad řekou jsou asi do výšky 2 metrů vhodné podmínky pro výskyt lomikamene, vedení ferraty se zde nedoporučuje (Leugnerová, Janeček 2012).

4 Vyhodnocení vlivů záměru na dotčenou EVL

4.1 Zhodnocení úplnosti podkladů pro posouzení

Pro účely hodnocení byly zadavatelem poskytnuty následující podklady:

- Leugnerová G., Janeček V. (2012): Botanický průzkum skalní vegetace jižní části PR Údolí Jizery u Semil a Bítouchova a PP Galerie.
- Tomášková R., Bursíková J. (2015): Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Údolí Jizery a Kamenice CZ0514672.
- www.natura2000.cz, www.biomonitoring.cz, www.mapy.cz
- Konzultace s odborníky (RNDr. Alena Vydrová).
- Odborná literatura (viz seznam literatury v kapitole 6).

Pro provedení hodnocení záměru byly tyto podklady shledány jako dostatečné.

4.2 Vyhodnocení významnosti vlivů na dotčené předměty ochrany

Záměr byl hodnocen podle následující stupnice významnosti vlivů.

Tab. 2 Stupnice pro hodnocení významnosti vlivů

Hodnota	Termín	Popis
-2	Významný negativní vliv	Negativní vliv dle odst. 9 § 45i ZOPK Vylučuje realizaci záměru (resp. záměr je možné realizovat pouze v určených případech dle odst. 9 a 10 § 45i ZOPK) Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Vyplyvá ze zadání záměru, nelze jej eliminovat.
-1	Mírně negativní vliv	Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv Nevylučuje realizaci záměru. Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Je možné jej vyloučit navrženými zmírňujícími opatřeními.
0	Nulový vliv	Záměr nemá žádný prokazatelný vliv.

Byly definovány možné vlivy záměru vzhledem k dotčeným předmětům ochrany:

Přímé vlivy – sešlap.

Nepřímé vlivy – rušení při pohybu horolezců (nemá však vliv na typy přírodních stanovišť)

Proběhlo vyhodnocení významnosti těchto vlivů.

Na obr. 7 níže je vidět trasa nové ferraty a na obr. 8 a 9 stávající trasa ferraty. Z obr. 8 a 9 vidíme, že ovlivnění sešlapem je v odlišné dle umístění na stěně. Zatímco průběh ferraty po holé skále je poměrně neproblematický a ovlivnění minimální, v horní části dochází k sešlapu v šířce až 1 m.

Dotčení předmětů ochrany:

V trase ferraty se nachází převážně biotopy S1.2 a S1.3, přičemž předmětem ochrany je S1.2 (Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin, typ přírodního stanoviště 8220). Nejvíce budou sešlapem v trase ferraty ovlivněny skalní terásky (S1.3), biotop S1.2 se nachází na skalních stěnách a v zářezích. Vzhledem k dosti chudému substrátu je vegetace na skalní stěně sporadická, často vede ferrata přímo po holé skále (viz obr. 8). V zářezích se nacházejí stinná místa s kapradinami. Na skalních teráskách se dále místy vyskytují maloplošné mozaiky biotopu T8.3 (typ přírodního stanoviště 4030) – viz obr. 7 a 9. V dolní části nová ferrata prochází i biotopem L7.1.

Ferrata se nachází v segmentu zobrazeném na obrázku 6, který zahrnuje 0,14 ha S1.2, 0,02 ha S1.3, 0,04 ha T8.3 a 0,2 ha L7.1.

Rozsah poškození sešlapem v trase nově navrhované ferraty (obr. 7) je možno odhadnout v maximálním rozsahu šířky na 1 m. Při délce nově navržené ferraty 152 m (bez můstků) se týká celkem 0,0152 ha. Část je umístěna v biotopech L7.1 (cca 20%) a S1.3 (cca 20%), které nejsou předmětem ochrany. Část je umístěna na skalní stěně, kde nedojde k poškození (cca 40%). Reálně přímo v trase ferraty může dojít k ohrožení řádově jednotek metrů čtverečních, max. nízkých desítek biotopu S1.2 a T8.3, které jsou předmětem ochrany. Plošný výskyt vřesoviště ve vrcholové partii Vyhlídky bude znepřístupněn, instalací plotu a informačního panelu by mělo dojít ke zlepšení současného stavu, kdy dochází k sešlapu tohoto vřesoviště.

Obr. 7 Nově navržená ferrata

Obr. 8 Stávající ferrata – skalní stěna

Obr. 9 Stávající ferrata – horní část

Biotop T8.3 – typ přírodního stanoviště 4030 – dojde k sešlapu v řádu jednotek (až nízkých desítek) metrů čtverečních v trase ferraty. Nedojde k ovlivnění plošného výskytu (cca 300 m²) na vrcholu Vyhlídky, zde naopak předložený záměr umožní zlepšení současného stavu.

(Celkový výskyt v ČR: 253,56 ha / Výskyt v EVL Údolí Jizery a Kamenice: 1,1268 ha / Výskyt v lokalitě Vodní brána: cca 0,04 ha, jedná se o reprezentativní výskyt. / Ovlivněno cca 0,001 ha.)

Vzhledem k malému plošnému rozsahu ovlivnění je hodnocen mírně negativní vliv na typ přírodního stanoviště 4030.

Biotop S1.2 – typ přírodního stanoviště 8220 – v trase ferraty dojde k ovlivnění vegetace na skalní stěně v rozsahu jednotek (až nízkých desítek) metrů čtverečních.

(Celkový výskyt v ČR: 6 694,30 ha / Výskyt v EVL Údolí Jizery a Kamenice: 21,3483 ha / Výskyt v lokalitě Vodní brána: cca 0,14 ha, jedná se o reprezentativní výskyt. / Ovlivněno cca 0,001 ha.)

Vzhledem k malému plošnému rozsahu ovlivnění je hodnocen mírně negativní vliv na typ přírodního stanoviště 8220.

4.3 Vyhodnocení možných kumulativních vlivů

V současné době jsou již provozovány ferraty na Vodní bráně. Rozsah jejich vlivů je podobný hodnocenému záměru, problematický je sešlap vřesoviště na vrcholu Vyhlídky. Tomuto vlivu by mělo být stávajícím záměrem zamezeno.

4.4 Vyhodnocení vlivů na celistvost lokality

Byly vyhodnoceny vlivy záměru na dotčené předměty ochrany.

Tab. 4 Souhrnné zhodnocení vlivů záměru na dotčené předměty ochrany

Předmět ochrany	Vlivy	Významnost vlivů
Typ přírodního stanoviště 4030	sešlap	-1
Typ přírodního stanoviště 8220	sešlap	-1

Nebyl hodnocen významně negativní vliv na žádný předmět ochrany žádné EVL ani PO, nedojde ani k nepříznivému vlivu na celistvost lokalit.

5 Závěr

Z výše uvedeného hodnocení vyplývá, že **záměr „Rozšíření Via ferraty Vodní brána“ nemá významně negativní vliv na předměty ochrany a celistvost lokalit Natura 2000.**

V průběhu hodnocení byl zjištěn mírně negativní vliv na typ přírodních stanovišť 4030 a 8220. Opatření k jejich ochraně byla zapracována do projektu, jedná se především o ochranu vřesoviště na vrcholu Vyhličky.

6 Seznam literatury

Literatura

- Anonymus, 2007: Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Věstník Ministerstva životního prostředí, ročník XVII, částka 11, s. 1-23
- Filippov P., Grulich V., Guth J., Hájek M., Kocourková J., Kočí M., Lustyk P., Melichar V., Navrátil J., Navrátilová J., Roleček J., Rydlo J., Sádlo J., Višňák R., Vydrová A., Zelený D. (2017): Příručka hodnocení biotopů. AOPK ČR. Praha. Ms.
- Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V., Lustyk P. (editoři), 2010: Katalog biotopů České republiky. Druhé vydání. AOPK ČR
- Kubát K., Hrouda L., Chrtek J. jun., Kaplan Z., Kirschner J., Štěpánek J. (eds.) (2002): Klíč ke květeně ČR. Academia. Praha
- Leugnerová G., Janeček V. (2012): Botanický průzkum skalní vegetace jižní části PR Údolí Jizery u Semil a Bítouchova a PP Galerie.
- Tomášková R., Bursíková J. (2015): Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Údolí Jizery a Kamenice CZ0514672.

Odkazované legislativní předpisy

- Nařízení vlády 371/2009 (změny nařízeními vlády 318/2013, 73/2016 a 207/2016 Sb.)
- Zákon 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.
- Směrnice 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků, včetně příloh
- Směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, včetně příloh.

7 Použité zkratky

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

EVL – evropsky významná lokalita

MŽP – ministerstvo životního prostředí

PO – ptačí oblast

PR – přírodní rezervace

ZOPK – zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění